

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет

Професионален пенсионен фонд
„ЦКБ - Сила”

31 декември 2013 г.

Професионален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила”
Финансов отчет
31 декември 2013 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4

ОТЧЕТ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО
НА ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ЦКБ – СИЛА“
ПРЕЗ 2013 ГОД.

А. ОСИГУРИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Общият брой на осигурените с вноски лица към 31.12.2013 год. е **30 600** /вкл. **2 084** лица възстановени по §4а ал.1 от ПЗР на КСО/, което е със **663** души повече спрямо 31.12.2012 год., когато са били **29 937**. От тях **4 940** са от подадени заявления, **6 204** са прехвърлени от друг фонд и **19 456** са служебно разпределени.

За **546** лица, подали заявления за участие в ЦКБ-СИЛА – ППФ, НАП е подал информация, че отговарят на условията, но все още не е преведена вноската. **1 425** лица са служебно разпределени, но също още не са получили вноската.

Новите осигурени лица през 2013 год. С постъпили вноски по партидите са **2 413**. От тях от подадени заявления са **280** осигурени, прехвърлени от друг фонд – **1 191**, а служебно разпределените – **942** души.

От подадените през годината **380** заявления за участие в професионален пенсионен фонд **280** са одобрени, **86** – отказани, а **14** все още са с неясен статус.

През 2013 год. са преведени на НОИ натрупаните суми на **441** пенсионирали се по параграф 4 от ПЗР на КСО, от тях 87 лица са били с нулеви партиди.

Поради старост или смърт на **173** осигурени лица или на техни наследници са изплатени еднократно натрупаните суми.

През годината в други професионални фондове, управлявани от други пенсионни дружества са се прехвърлили **1 223** осигурени лица.

Средният размер на вноските през годината е в размер на **44.95** лв.

№ по РЕД	ПОКАЗАТЕЛ	Брой
1.	ОСИГУРЕНИ ЛИЦА КЪМ 31.12.2013 ГОД.	30 600
2.	НОВООСИГУРЕНИ ЛИЦА ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2013 ГОД. ДО 31.12.2013 ГОД.	2 413
2.1.	НОВИ ОСИГУРЕНИ С ПОДАДЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ	280
2.2.	НОВИ ОСИГУРЕНИ ОТ СЛУЖЕБНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	942
2.3.	ПРЕХВЪРЛЕНИ ОСИГУРЕНИ ЛИЦА ОТ ДРУГ ФОНД	1 191
3.	ПОДАДЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2013 ГОД. ДО 31.12.2013 ГОД.	380
3.1.	ОДОБРЕНИ НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ	280
3.2.	ОТКАЗАНИ НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ	86
3.3.	НОВИ ЗАЯВЛЕНИЯ С НЕЯСЕН СТАТУС	14
4.	ЕДНОКРАТНО ИЗПЛАТЕНИ ПРИ НАСТЪПИЛ ОСИГУРИТЕЛЕН СЛУЧАЙ	173
5.	ПРЕХВЪРЛЕНИ НА НОИ СРЕДСТВА НА ПЕНСИОНЕРИ ПО §4 ОТ КСО	441
6.	ПРЕХВЪРЛЕНИ В ДРУГИ ФОНДОВЕ	1 223
№ по РЕД	ПОКАЗАТЕЛ	лв.
1.	СРЕДЕН РАЗМЕР ВНОСКА	44.95

Б. ФИНАНСОВА И ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

I. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА.

Към 31.12.2013 год. постъпленията във фонда са в размер на 16 331 хил. лв.. Получените осигурителните вноски са в размер на 8 543 хил. лв., 4 020 хил. лв. е размера на дохода от инвестиране на средствата на фонда и, 3 768 хил. лв. са средствата постъпили от други фондове. Изплатените суми на наследници на починали осигурени лица са 170 хил. лв., средствата за еднократно изплащане на осигурени лица са в размер на 133 хил. лв., размера на преведените средства към НОИ по §4 от ПЗР на Кодекса за социално осигуряване – 1 234 хил. лв., 3 602 хил. лв. са средства на лица преминали в други професионални фондове. Начислените такси и удържки за Дружеството са 1 118 хил. лв., от тях: 427 хил. лв. от осигурителни вноски и 691 хил. лв. от инвестиционна такса. Стойността на нетните активи към 31.12.2013 год. е 75 232 хил. лв. Увеличението спрямо 2012 год. е 10 074 хил. лв. или 15,46 %.

ДИНАМИКА В НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

№ по ред	Наименование	ПФ		
		2012	2013	Сравн.
				Сума
I	Нетни активи в началото на периода	53 033	65 158	12 125
II	Увеличения	16 154	16 331	177
1	Постъпления от осигурителни вноски	8 188	8 543	355
2	Прехвърлени средства от други пенсионни фондове	3 308	3 768	460
3	Доход от инвестиране на средства	4 654	4 020	-634
4	Преведени лихви от НАП	4	0	-4
5	Други увеличения	0	0	0
III	Намаления	4 029	6 257	-2 228
1	Изплатени пенсии	0	0	0
2	Изплатени средства еднократно или разсрочено на осигурени лица, придобили право на пенсия	0	0	0
3	Изтеглени средства от осигурени лица	174	133	41
4	Изплатени средства на наследници	158	170	-12
5	Прехвърлени средства на други пенсионни фондове	2 045	3 602	-1 557
6	Преведени средства на НОИ	640	1 234	-594
7	Средства за държавния бюджет	10	0	10
8	Прехвърлени средства към пенсионния резерв	0	0	0
9	Изплатени такси на дружеството, в т.ч.	1 002	1 118	-116
	- удържки от осигурителни вноски	410	427	-17
	- инвестиционна такса	586	691	-105
	- встъпителна такса	0	0	0
	- други такси	6	0	6
IV	Нетни активи в края на периода	65 158	75 232	10 074

II. ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА

Положителната тенденция и оптимизмът на финансовите пазари от 2012 год. се запази и през 2013 год. Основните световни борсови индекси отчетоха ясно изразени възходящи движения и завършиха годината с двуцифрени ръстове. Основните теми през годината останаха подобряването на глобалната икономика, поведението на централните банки и политически лидери. На фокус бяха преговорите за повишаване тавана на дълга в САЩ. Постигнатото споразумение в Конгреса между демократи и републиканци в средата на октомври за увеличаване тавана на дълга, предотврати изпадането в неплатежоспособност и фалит на страната. Въпреки старта на намаляването на паричните стимули на Федералния резерв в края на годината, силният макроикономически тренд пред американската икономика и спад на безработицата в страната, доведоха до исторически нива на индексите на американския фондов пазар. Двата водещи индекса S&P 500 и DJIA поскъпнаха с 29.60% и 26.50% и в края на 2013 г., достигнаха нива съответно от 1 848.36 и 16 576.70 пункта.

Основните европейски фондови борси също записаха значителни повишения като с най-голямо покачване от 25,48% е индекса DAX – Germany, отчитайки нива от 9 552.16 пункта в края на годината. Убедителната победа за канцлера Ангела Меркел в Германия на изборите през септември и постигнатото коалиционно споразумение между двете най-големи политически сили в страната два месеца по-късно, на практика премахна политическата несигурност. За оптимизма на европейските инвеститори спомогнаха публикуваните през последните тримесечия солидни икономически показатели от Германия и Великобритания. През месец май ЕСВ понижи основната си лихва до 0,50 % с цел стимулиране на икономическата активност, намаляване на безработицата и даване на допълнителен тласък на развитието на затруднените от кризата страни от еврозоната. През ноември финансовата институция изненадващо свали основната лихва до 0,25 на сто.

Позитивизмът надделя и в търговията на БФБ – София АД, като SOFIX отчете ръст от 42.28% или ниво от 491.52 пункта. Индексът е сред най-добре представящите се в Централна и Източна Европа. Равнопретегленият BGTR30 се покачи с 35.53%, следван от BG40 с ръст от 27.02% и на последно място е индексът на дружествата със специална инвестиционна цел BGREIT, който добави 11.35% за годината.

ИНДЕКСИ: БЪЛГАРИЯ, ЕВРОПА И САЩ

Индекс	31.12.2013	31.12.2012	Изменение (%)
SOFIX	491.52	345.46	42.28%
BG 40	158.92	125.11	27.02%
BG REIT	88.66	79.62	11.35%
BG TR 30	349.03	257.87	35.35%
FTSE 100 -UK	6 749.09	5 897.81	14.43%
DAX - Germany	9 552.16	7 612.39	25.48%
CAC 40- France	4 295.95	3 641.07	17.99%
ATX-Austria	2 546.54	2 401.21	6.05%
AEX-Amsterdam	399,77	342.71	16,65%
Euro STOXX50 Pr	3 109.00	2 635.93	17.95%
DJIA - USA	16 576.66	13 104.14	26.50%
SP 500 - USA	1 848.36	1 426.19	29.60%

Общата пазарна капитализация на българския капиталов пазар в края на 2013 г. се е запазила относително същата - 9,9 млрд. лв., което е с 1,35% повече спрямо предходната година. Отчетен е значителен ръст от над 76% в оборота на родната борса спрямо предходната 2012 г., както и ръст в броя на сключените сделки.

ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ (ЛВ.)

Основен пазар	Декември 2013	Декември 2012	Изменение (%)
Сегмент акции Premium	1 542 505 625	971 042 240	58.85%
Сегмент акции Standard	5 698 947 638	6 068 419 097	-6.09%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	516 291 023	471 043 190	9.61%
Алтернативен пазар			
Сегмент акции	1 059 544 648	1 073 973 001	-1.34%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	1 143 483 634	1 243 612 224	-8.05%
ОБЩО:	9 960 772 568	9 828 089 752	1.35%

През 2013 год. при инвестирането на средствата на Фонда усилията ни бяха насочени към постигането на оптимално равнище на доходност от активите, при минимална до средна степен на риск. В търсенето на инвестиционни възможности се ръководихме от принципите, залегнали в Кодекса за социално осигуряване, а именно надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Инвестициите бяха насочени както към ценни книжа, търгувани на БФБ-София, така и в ценни книжа, търгувани на международните пазари.

В края на 2013 год., делът в **ДЦК** и **дългови ценни книжа**, издадени или гарантирани от държави членки, държави посочени в наредба на Комисията и централните им банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ е в размер на 25,96% от активите на Фонда. Делът на книжата, емитирани от българската държава е намалял спрямо предходната година, за сметка на увеличението на инвестициите в ценни книжа, издадени от държави членки, държави, посочени в Наредба на КФН и централните им банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ. Фонда активно участва в провежданите от БНБ аукциони на ДЦК, емитирани от Министерство на финансите на Република България. На международните пазари активно търгувахме с дългови ценни книжа с различен матуритет, в щатски долари и евро, издадени предимно от Република Румъния, Унгария, Словения, Хърватия и Турция.

През отчетния период инвестициите в **общински облигации** остават непроменени спрямо предходния период. Общинските облигации от портфейлите са с емитент City of Kiev с падеж 2015 и 2016 год. в щатски долари и общински облигации в евро на Municipality Finance – Finland. Делът им в портфейлите на Фонда е 3,65% от активите.

Инвестициите общо в **корпоративни облигации**, емитирани както от български, така и от чужди емитенти са в размер на 21,47%. През 2013 год., делът на инвестираните средства в корпоративни облигации, издадени от български емитенти е намалял, в сравнение с по-високия дял на корпоративните облигации в чужбина. На международните пазари, средствата на Фонда бяха инвестирани в корпоративни облигации на Commerzbank, Raiffeisen bank, емисия облигации на Republic of Montenegro с падеж 2016 год. Бяха придобити корпоративни облигации на Sberbank Russia и VTB Capital. Затворени бяха позиции в KO Heidelberg Druck, Auto-Teile-Unger, Thomas Cook Group, Pajesjuanes, Hrvatska Elektroprivreda и **HTC Magyar Telecom**. През отчетната годината средства на Фонда не са използвани за записването на обезпечени корпоративни облигации, предложени на частно пласиране по чл.176, ал.1, т.9 от КСО.

Делът в АКЦИИ – български и чуждестранни, включително акции на дружества със специална инвестиционна цел към края на отчетния период е 25,01%. Предвид силната волатилност на пазарите и възходящото представяне на акциите през годината, инвестициите в акции бяха ограничени максимално, като от акциите, регистрирани на БФБ-София АД по активно търгувахме тези на Холдинг Нов нек, Химснаб, Супер Боровец АДСИЦ. Отварянето на нови позиции на международните пазари бе със сравнително краткосрочни спекулативни цели.

Делът на активите инвестирани в КИС включително чужди е в размер на 7,06%.

Към края на 2013 год. инвестициите в НЕДВИЖИМИ ИМОТИ са в размер на 3.94% от активите на Фонда.

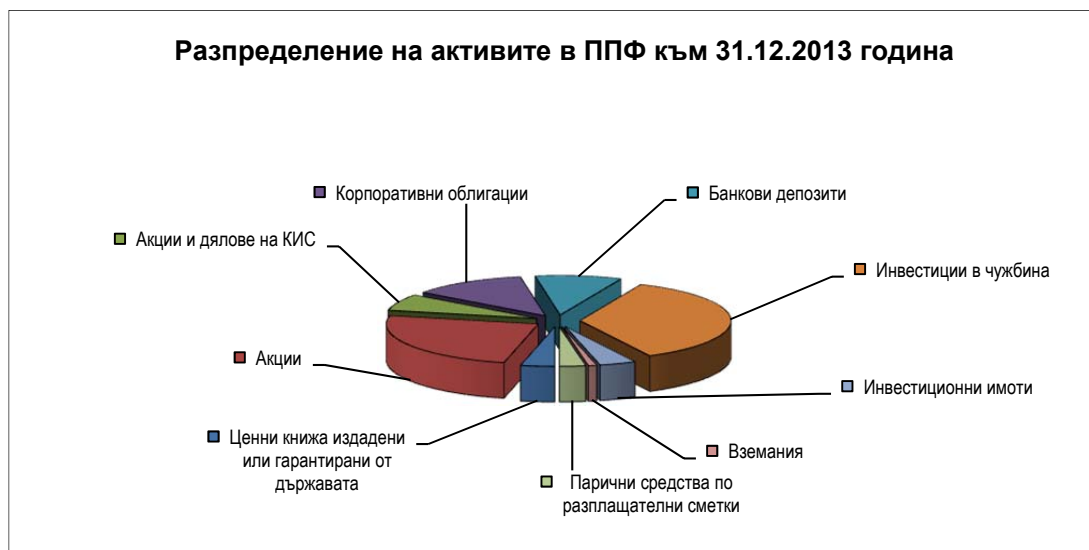
Делът на инвестираните средства в БАНКОВИ ДЕПОЗИТИ е значително по-малък, в сравнение с предходната 2012 год., като сключените нови договори са предимно за шест месечен период. При инвестирането на средствата на Фонда в банкови депозити е спазено изискването за кредитен рейтинг на банката. Към края на 2013 година инвестициите в депозити са 9,24% от активите на Фонда.

	Наименование на актива	ППФ					
		2013		2012		Разлика	
		Сума	%	Сума	%	Сума	%
1	Ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	2 718	3.61	3 617	5.31	-899	-1.70
2	Акции	18 644	24.75	16 616	24.37	2 028	0.38
3	Акции и дялове на КИС	5 078	6.74	4 300	6.31	778	0.43
4	Корпоративни облигации	9 240	12.27	10 068	14.77	-828	-2.50
5	Банкови депозити	6 959	9.24	11 357	16.66	-4 398	-7.42
6	Инвестиции в чужбина	26 952	35.78	18 321	26.87	8 631	8.90
7.1	ЦК издадени или гарантирани от държави членки, централните им банки, държави посочени в наредба на КФН, от ЕЦ и/или ЕИБ	16 837	22.35	12 539	18.39	4 298	3.96
7.2	Акции	196	0.26	151	0.22	45	0.04
7.3	Акции и дялове на КИС	240	0.32	263	0.39	-23	-0.07
7.4	Корпоративни облигации	6 929	9.20	2 815	4.13	4 114	5.07
7.5	Общински облигации	2 750	3.65	2 553	3.74	197	-0.09
7	Инвестиционни имоти	2 967	3.94	2 854	4.19	113	-0.25
8	Вземания	672	0.89	349	0.51	323	0.38
9	Парични средства по разплащателни сметки	2 103	2.79	696	1.02	1 407	1.77
	Общо	75 333	100.00	68 178	100.00	7 155	0.00

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ

През отчетния период при инвестирането на средствата и управлението на портфейлите продължихме стриктно спазваме нормативните изискванията на Кодекса за социално осигуряване.

IV. Доходност на активите

Средната геометрична доходност на ППФ „ЦКБ-Сила“ за пет годишен период е **4.97%**.

Доходността от управление на активите на Фонда за пет годишен период 2009 - 2013 год. на годишна база е следната:

ФОНД	2009	2010	2011	2012	2013
ПРОФЕСИОНАЛЕН ПФ	5.17%	4.55%	2.80%	7.02%	5.37%

По данни от Комисията за финансов надзор доходността от управлението на активите на професионалните пенсионни фондове (ППФ) постигната за последните 24 месеца на годишна база е:

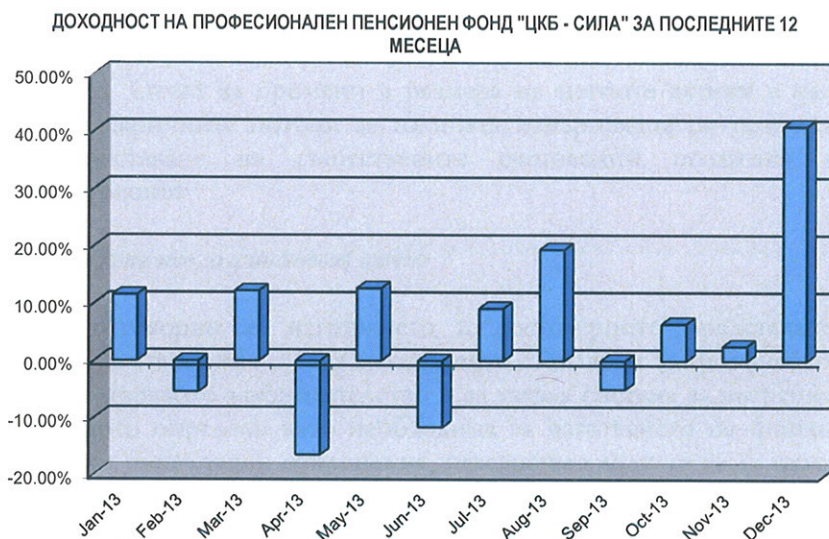
№	ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО	ППФ
1	ПОК "ДОВЕРИЕ" АД	5.52%
2	ПОК "СЪГЛАСИЕ" АД	7.01%
3	ПОК "ДСК - РОДИНА" АД	5.82%
4	ПОД "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ" АД	6.87%

5	"АЙ ЕН ДЖИ ПОД" ЕАД	7.14%
6	ПОАД "ЦКБ-СИЛА" АД	6.19%
7	"ПОД - БЪДЕЩЕ" АД	6.09%
8	ПОД "ТОПЛИНА" АД	4.15%
9	"ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ" АД	7.61%

Комисията за финансов надзор е определила минимална доходност на годишна база за ППФ в размер 3,27% за предходния 24-месечен период от 30.12.2011 год. до 30.12.2013 год. Среднопретеглената (модифицираната претеглена) доходност за същия период, изчислена на годишна база за ППФ е в размер на 6,27 на сто. Всички ППФ са постигнали доходност, чийто размер е над определеното минимално равнище на доходността за съответния вид фонд. Резултатът ППФ „ЦКБ-Сила“ е 6,19%.

Немодифицираната претеглена доходност за периода на ППФ е 6,19 на сто.

Годишната доходност за 2013 год., на управляваният от ПОАД „ЦКБ-Сила“ ППФ е 5,37%.

В. ПЕРСПЕКТИВИ И ЦЕЛИ

Основна цел пред ръководството на ПОАД „ЦКБ - Сила“ АД през 2014 год. ще бъде запазване и увеличаване на пазарния дял на Фонда в контекста на променената конкурентна среда. Това ще бъде много важно за да се предотврати значително намаляване, както на активите на Фонда, така и на броя на осигурените лица. Усилията ни ще бъдат насочени към адекватно инвестиране на средствата на осигурените лица в зависимост от условията на финансовия пазар не само в България, а в световен аспект, с оглед постигането на по-добра доходност при разумни нива на риска.

Изпълнителни директори на ПОАД „ЦКБ – Сила“ АД:

САВА СТОЙНОВ

ГЕОРГИ ТОДОРОВ

КИРИЛ ЧЕРВЕНКОВ

Грант Торнтон ООД
Бул. Черни връх № 26, 1421 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До Управляващите на
ППФ „ЦКБ - Сила”
Град София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на ППФ „ЦКБ – Сила” (Фонда) към 31 декември 2013 г. включващ Отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2013 г., Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът

взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на Фонда, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Фонда. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на ППФ „ЦКБ – Сила” към 31 декември 2013 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2013 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2013 г. на ППФ „ЦКБ – Сила”, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществени си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2013 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и българското законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

Марий Апостолов
Регистриран одитор
Управител

Милена Младенова
Регистриран одитор

Грант Торнтон ООД
Специализирано одиторско предприятие

17 март 2014 г.
гр. София

Отчет за нетните активи в наличност за доходи

	Пояснение	2013 '000 лв	2012 '000 лв
Активи			
Инвестиционни имоти	5	2 967	2 854
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалба или загубата	6	69 591	64 279
Вземания	7	672	349
Парични средства	8	2 103	696
Общо активи		75 333	68 178
Пасиви			
Задължения към свързани лица	13.2	101	68
Задължения по репо-сделки	10	-	2 952
		101	3 020
Нетни активи в наличност за доходи	9	75 232	65 158

Изготвил: _____
/Димитър Молдов/

Изпълнителен директор: _____
/ Сава Стойнов /

Дата: 24 февруари 2014 г.

Изпълнителен директор: _____
/ Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата
17.03.2014 г.:

_____
/Милена Младенова/

_____
/Марий Апостолов/

Поясненията на страници от 4 до 48 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2013 '000 ЛВ	2012 '000 ЛВ
Печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	11	3 981	4 654
Печалба от инвестиционни имоти	5	39	-
Печалба от инвестиране на средствата на фонда		4 020	4 654
Вноски за осигурени лица	9	8 543	8 192
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	9	3 768	3 308
Увеличения, свързани с осигурителни вноски		12 311	11 500
Изплатени суми по осигурителни договори	9	(1 537)	(982)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	9	(3 602)	(2 045)
Удръжки и такси за ПОАД	12	(1 118)	(1 002)
Намаления, свързани с осигурителни вноски		(6 257)	(4 029)
Увеличение, нетно		10 074	12 125
Нетни активи в наличност в начало на периода	9	65 158	53 033
Нетни активи в наличност в края на периода	9	75 232	65 158

Изготвил:
 /Димитър Моллов/

Изпълнителен директор:
 / Сава Стойнов /

Дата: 24 февруари 2014 г.

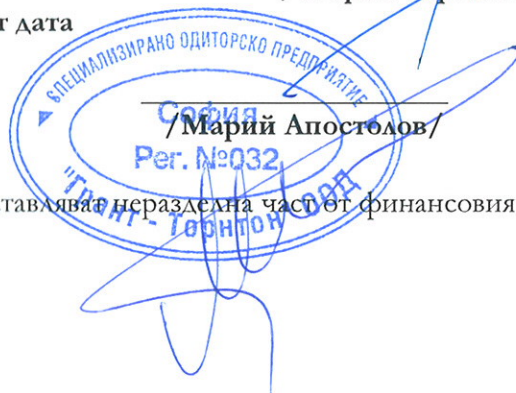
Изпълнителен директор:
 / Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата
 17.03.2014 г.:

 /Милена Младенова/

 /Марий Апостолов/

Поясненията на страници от 4 до 48 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2013 '000 ЛВ	2012 '000 ЛВ
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	9	8 535	8 179
Плащания, свързани с осигурени лица	9	(1 537)	(982)
Платени такси на ПОАД	13.1	(1 085)	(1 024)
Постъпления от други пенсионни фондове	9	2 199	2 441
Плащания към други пенсионни фондове	9	(2 033)	(1 178)
Други парични потоци от оперативна дейност, нетно		74	35
Нетен паричен поток от оперативна дейност		6 153	7 471
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденди		2 500	2 529
Платени лихви		(18)	(47)
Придобиване на финансови активи		(20 591)	(38 734)
Постъпления от продажба на финансови активи		14 841	22 989
Плащания, свързани с инвестиционни имоти	5	(108)	(692)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти	5	22	6
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(3 354)	(13 949)
Загуба от валутна преоценка на парични средства		(38)	(45)
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти		2 761	(6 523)
Пари и парични еквиваленти в началото на периода	8	2 333	8 856
Пари и парични еквиваленти в края на периода	8	5 094	2 333

Изготвил: _____
 /Димитър Моллов/

Изпълнителен директор: _____
 / Сава Стойнов /

Дата: 24 февруари 2014 г.

Изпълнителен директор: _____
 / Кирил Червенков /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата
 17.03.2014 г.:

_____
 /Милена Младенова/

_____
 /Марий Апостолов/

Поясненията на страници от 4 до 48 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Професионален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” (Фондът) е регистриран по ф.д. 14531 /2000 г. при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представява при взаимоотношенията си с трети лица заедно от г-н Сава Стойнов и г-н Георги Тодоров или от г-н Сава Стойнов и г-н Кирил Червенков, представляващи ПОАД „ЦКБ – Сила” АД.

Управителният съвет на ПОАД „ЦКБ – Сила” АД е в състав:

Кирил Николов Червенков
Георги Тодоров Тодоров
Янка Крумова Такева
Александър Богомилов Величков
Веселин Валентинов Мързаков
Сава Маринов Стойнов
Цветанка Донкова Крумова

Надзорният съвет на ПОАД „ЦКБ – Сила” АД е в състав:

" ЦКБ ГРУП" ЕАД
Александър Димитров Керезов
Валентин Василев Златев
Николай Димитров Борисов
Миролюб Панчев Иванов

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представлява.

Фондът няма служители.

Основният принцип, по който се извършва осигуряването, е капиталовопокривен принцип на базата на дефинирани осигурителни вноски. Осигурителните вноски са за сметка на работодателя. Размерът на осигурителните вноски е определен в чл. 157 от Кодекса за социално осигуряване и се променя със Закона за бюджета на ДОО. Осигуряването в ППФ е задължително за лица, които работят в условията на I и II категория труд.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване е за срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава отделно и независимо от пенсиите от Държавното обществено осигуряване.

Покритите рискове са старост и смърт.

Осигурителните договори са безсрочни.

Осигурителни и пенсионни договори

Осигурените лица в професионален пенсионен фонд имат право на срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране. Професионалната пенсия за ранно пенсиониране се получава до момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО.

Осигурените лица във Фонда имат право на:

- срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на I и II категория труд съобразно категорията труд.
- еднократно изплащане до 50% от средствата натрупани по индивидуална партида сума при пожизнено загубена работоспособност над 70.99 на сто.
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаната по индивидуалната партида сума на наследници на починал осигурен или на пенсионер на фонда;

Размерът на професионалната пенсия за ранно пенсиониране се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- срокът на получаване на пенсията;
- техническия лихвен процент, одобрен от зам.председателя на Комисията за финансов надзор.

При придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа на КСО преди изтичане на срока, за който е отпусната професионалната пенсия, с последната пенсия на осигуреното лице се изплаща и остатъкът на средствата в индивидуалната осигурителна партида.

Осигурителният договор се прекратява при следните случаи:

- при смърт на осигуреното лице;
- при изтегляне на всички натрупани средства по индивидуалната партида на осигуреното лице при пенсиониране за осигурителен стаж и възраст по част първа от КСО, ако не е придобило право на професионална пенсия по условията на КСО
- при прехвърляне на средствата в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество, на осигурено лице, подписало действителен договор за осигуряване в професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, и за което процедурата за промяна на участие не е прекратена.

Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски. Размерът им се определя в Кодекса за социалното осигуряване като процент от осигурителния доход.

За 2013 г. те са: 12 на сто – за лицата, работещи при условията на I категория труд и 7 на сто – за лицата, работещи при условията на II категория труд.

Доходността от инвестирането на активите на Професионален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” за периода 30.12.2011 г. - 30.12.2013 г. е 6,19% на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за ППФ „ЦКБ – Сила” за 2013 г.	‘000 лв
Постъпили вноски през периода	8 543
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	3 768
Удържани такси и комисионни	1 118
Доход за разпределение	4 020
Всичко активи	75 333
Задължения към осигурените лица, в т.ч. дългосрочни	75 142
Резерв за гарантиране на минималната доходност	90

2. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.) (включително сравнителната информация за 2012 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда Ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Фондът прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Фонда и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2013 г:

МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване” – нетиране на финансови активи и финансови пасиви – в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Новите оповестявания са свързани с количествена информация относно признати финансови инструменти, нетирани в отчета за финансово състояние, както и онези финансови инструменти, за които има споразумение за нетиране независимо от това дали те са нетирани. Тъй като Фондът няма действащи споразумения за нетиране на финансови активи и финансови пасиви, прилагането на измененията няма съществен ефект върху оповестяванията или сумите, признати в отчета за финансовото състояние.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност” в сила от 1 януари 2013 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСФО 13 „Оценяване на справедлива стойност” дефинира справедливата стойност като цена, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Стандартът уточнява, че справедливата стойност се базира на сделка, сключвана на основния пазар за активи или пасива или при липса на такъв – на пазара с най-благоприятни условия. Основният пазар е пазарът с най-голям обем и дейност за съответния актив или пасив. Стандартът се прилага перспективно за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г.

Годишни подобрения 2011 г. в сила от 1 януари 2013 г., приети от ЕС на 27 март 2013 г.

-Изменението на МСС 32 пояснява, че отчитането на данък печалба във връзка с разпределение на дивиденди и разходи по сделки със собствениците е в съответствие с МСС 12. Данък върху доходите във връзка с разпределение на дивиденди се признава в печалбата или загубата, докато данък върху доходите във връзка с разходи по сделки със собствениците се признава в собствения капитал.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила за финансовата година, започваща на 1 януари 2013 г. и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда:

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2015 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност, или по справедлива стойност. Амортизираната стойност предоставя информация, която е полезна при вземането на решения, относно финансови активи, които се държат основно с цел получаването на парични потоци, състоящи се от плащане на главница и лихва. За всички други финансови активи включително тези, държани за търгуване, справедливата стойност представлява най-подходящата база за оценяване. МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Фонда не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и към момента не може да оцени техния цялостен ефект.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети” (ревизиран) се отнася вече само за индивидуални финансови отчети, изискванията за които не са съществено променени.

МСС 32 „Финансови инструменти: представяне” (изменен) в сила от 1 януари 2014, приет от ЕС на 13 декември 2012 г.

Изменението уточнява, че правото на нетиране на финансови активи и пасиви трябва да бъде в сила към момента, а не да възниква в зависимост от бъдещо събитие. То също така трябва да може да бъде упражнявано от всички страни в рамките на обичайната дейност, както и в случаи на неизпълнение, несъстоятелност или банкрут.

МСС 36 „Обезценка на активи” (изменен) в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС

Измененията изискват оповестяване на информация относно възстановимата стойност на обезценени нефинансови активи, в случай че тя е определена на базата на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Те следва да се приложат ретроспективно. По-ранно прилагане е възможно само заедно с МСФО 13.

МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване” (изменен) в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС

Измененията позволяват да продължи отчитането на хеджиране в случай на новирание на деривативи в резултат на законови промени, които са определени като хеджиращи инструменти и които не се търгуват на борсата.

Публикувани са и следните нови стандарти и разяснения, но не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда:

- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- МСФО 11 „Съвместни ангажименти” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- МСФО 12 „Оповестяване на дялове в други предприятия” в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- МСФО 10, МСФО 11, МСФО 12 – Преходни разпоредби, в сила от 1 януари 2014 г., приети от ЕС на 16 април 2013 г.
- МСФО 10, МСФО 12, МСС 27 (изменения) – Инвестиционни дружества, в сила от 1 януари 2014 г., все още не са приети от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” (ревизиран) в сила от 1 януари 2014 г., приет от ЕС на 11 декември 2012 г.
- КРМСФО 20 „Данъци“, в сила от 1 януари 2014, все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.3. Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

4.4. Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивиденда.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

4.5. Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи към датата на тяхното възникване.

4.6. Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален

опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

4.7. Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Фондът го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към

стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Описването на финансов актив се извършва, когато Фондът загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на такъв.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват,

справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по

- среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 1 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, които са активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува";
- ако не може да се определи цена по реда на предходните две разпоредби, оценката се извършва по най-високата цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден;
- Метод: Оценка на акции/дялове по чл. 176, ал. 1, т. 10 от Кодекса за социално осигуряване:
  - по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПООД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник – председателя за това.
  - в случаите на изчисляване и обявяване на повече от една цена за обратно изкупуване на една акция/дял в зависимост от различни условия (срока, в рамките на който е държана акцията/дяла и др.), оценката се извършва по последната определена и обявена от дружеството цена на обратно изкупуване, която съответства на условията, на които отговарят притежаваните от пенсионния фонд акции/дялове на инвестиционното дружество/ договорния фонд;
  - В случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял. В случай че след този час в деня на

последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това.

- В случаите, когато борсова търговия не се провежда в работни за Република България дни, поради обявена последна търговска сесия за годината, за последваща оценка за работните дни до края на годината на акциите и правата, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. Това правило не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни.
- При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:
  - метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог
  - метод на нетната балансова стойност на активите
  - метод на дисконтираните нетни парични потоци

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга. Когато даден избран метод престане да бъде приложим за съответната ценна книга поради липса на публична информация или когато се получат съществени отклонения в оценката, изчислена по дадения метод, спрямо справедливата ѝ стойност, се избира друг метод, който дава по-точна оценка на справедливата стойност на ценната книга.

Акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Последващата оценка на тези акции или дялове се извършва по:

- Последваща оценка на акции, съответно на дялове по чл.176, ал.1, т.14 от Кодекса за социално осигуряване, акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема, която инвестира само в ценни книжа и депозити по чл.176, ал.1, т.1- 9, 11, 12, 13 и 15 от КСО и чието седалище или седалището на управляващото я дружество се намира в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, съответно в държава, посочена в наредба на КФН, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това.;
- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по

последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял.

- Извън случаите по предходната точка, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, ПОАД „ЦКБ - СИЛА” АД уведомява заместник-председателя за това

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6, 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

- среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "Т"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "Т-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.
- ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 7 и 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда;

Издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на

регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

Акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки или приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на Комисията за Финансов Надзор (КФН)

Последващата оценка се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват;
- ако не може да се определи цена по предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват;
- в случай че не може да бъдат приложени предходните две точки, последващата оценка се извършва по един от методите и моделите за оценка на акции посочени в правилата.

Държавни ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа. При

невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на линейна интерполация.

4.8. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда, задължения по репо сделки и задължения, свързани с инвестиции.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението. Задълженията, възникнали от признаване на чужди активи по репо сделки, се оценяват по метода на справедливата стойност.

4.9. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (репо-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна репо-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отдадени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценни книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

4.10. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.11. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Професионалният пенсионен фонд създава резерви за гарантиране на минималната доходност. Резервът се създава, когато ППФ постигне с над 40 на сто по-висока доходност на годишна база за 24 месечен период от средната постигната доходност от всички професионални пенсионни фондове или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо. КФН публикува средната постигната доходност на всеки три месеца. Редът за определяне на размера на резерва за гарантиране на минималната доходност се определя съгласно Кодекса за социално осигуряване.

4.12. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в ППФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ППФ от Пенсионноосигурителното дружество (ПОАД), ППФ начислява и изплаща на ПОАД следните такси върху вноските, получени от осигурените лица:

- такса в размер на 5%, удържана от всяка вноска;
- 1% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани;
- такса в размер на 20 лв. при прехвърляне на средства от индивидуалната партида от един фонд към друг.

4.13. Данъци

Приходите на фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

4.14. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.14.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.14.2. Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие „загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

4.15. Бизнескомбинации

Бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на придобиване, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие,

включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото предприятие са включени в отчета за нетни активи в наличност за доходи по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Фонда. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи и представлява превишението на цената на придобиване над справедливата стойност на дела на придобиващия в разграничимите нетни активи на придобиваното дружеството към датата на придобиване. Всяко превишение на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

Всички плащания за придобиването на бизнес трябва да се оценят по справедлива стойност към датата на придобиване и всички условни плащания да се признаят за задължения и последващо да се преоценяват в печалбата или загубата. Всички разходи, свързани с придобиването следва да се признават незабавно в печалбата или загубата.

5. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел.

Промени в балансовите стойности, отразени в Отчета за нетните активи в наличност за доходи, могат да бъдат представени както следва:

	‘000 лв
Балансова стойност към 31 Декември 2011 г.	2 222
Новопридобити активи	627
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	5
Балансова стойност към 31 Декември 2012 г.	2 854
Новопридобити активи или основен ремонт	80
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	33
Балансова стойност към 31 Декември 2013 г.	2 967

Към 31.12.2013 г. инвестиционните имоти на Фонда представляват:

- сграден фонд в гр. Русе промишлена зона на стойност 1 605 хил. лв.;
- поземен имот в гр. Пловдив на стойност 239 хил. лв.; и
- поземлени имоти в с. Владая на стойност 378 хил. лв.,

за които няма промяна в справедливата им стойност към 31.12.2013 г.

- Извършени подобрения на инвестиционни имоти през 2013 г.:

- Подобрения на сграден фонд на четириетажна жилищна сграда със 109 кв.м. застроена площ в гр. Обзор с цена на придобиване 356 хил. лв. на стойност 58 хил. лв., преоценен до справедливата му стойност към 31.12.2012 г. в увеличение с 4 хил.лв. и преоценен до справедливата му стойност към 31.12.2013 г. в увеличение с 2 хил.лв.;
- Подобрения на сграден фонд - апартамент (хотелски тип) №1, площ 97 кв.м. в гр. Несебър с цена на придобиване 89 хил. лв. на стойност 7 хил. лв. и преоценен до справедливата му стойност към 31.12.2013 г. в увеличение с 10 хил.лв.;
- Подобрения на сграден фонд - апартамент (хотелски тип) №2, площ 109 кв.м. в гр. Несебър с цена на придобиване 100 хил. лв. на стойност 8 хил. лв., преоценен до справедливата му стойност към 31.12.2012 г. в увеличение с 1 хил.лв. и преоценен до справедливата му стойност към 31.12.2013 г. в увеличение с 12 хил.лв.;
- Подобрения на сграден фонд - офис, площ 61 кв.м. в гр. Несебър на стойност 56 хил. лв. на стойност 5 хил. лв. и преоценен до справедливата му стойност към 31.12.2013 г. в увеличение с 6 хил.лв.; и
- Подобрения на сграден фонд - складови помещения с площ 37 кв. м. в гр. Несебър на стойност 26 хил. лв. на стойност 2 хил. лв. и преоценен до справедливата му стойност към 31.12.2013 г. в увеличение с 3 хил. лв.

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван Модел на справедливата стойност- пазарна оценка към 31.12.2013г.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2013	2012
	‘000 лв	‘000 лв
Приходи от наеми	21	6
Преки оперативни разходи	(15)	(11)
Промяна в справедливата стойност, нето	33	5
	39	-

6. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Пояснение	2013 ‘000 ЛВ	2012 ‘000 ЛВ
Акции и права	6.1.	18 840	16 767
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	6.2.	5 318	4 563
Други дългови ценни книжа	6.3.	18 919	15 436
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	6.4.	19 555	16 156
Банкови депозити	6.5.	6 959	11 357
		69 591	64 279

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Ценните книжа, държани за търгуване са:

	2013 ‘000 ЛВ	2012 ‘000 ЛВ
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 718	3 617
Дялови ценни книжа	23 722	20 916
Дялови ценни книжа в чужбина	436	414
Корпоративни облигации	9 240	10 068
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	16 837	12 539
Корпоративни облигации в чужбина	2 934	1 585
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	3 995	1 230
Общински облигации в чужбина	2 750	2 553
	62 632	52 922

Ценните книжа по справедлива стойност по видове валути са:

	2013 ‘000 ЛВ	2012 ‘000 ЛВ
Ценни книжа по справедлива стойност в лева	23 362	20 561
Ценни книжа по справедлива стойност в евро	31 984	29 425
Ценни книжа по справедлива стойност в долари	7 286	2 936
	62 632	52 922

Представените по-долу стойности към 31 декември 2013 г. на ценните книжа, държани за търгуване, са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от дълговите ценни книжа са приложени техники за оценка, които са представени в пояснение 6.3.

6.1. Акции и права

6.1.1. Акции и права на емитенти от България

	2013 ‘000 ЛВ
Химснаб АД	3 012
ИК Галата	2 584
Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	2 329
Велграф Асет Мениджмънт АД	1 772
КРЗ Одесос АД	1 590
ЧЕЗ Разпределение България АД	1 278
Каучук АД	1 110
Неохим АД	808
Супер Боровец Пропъртис АДСИЦ	705
Регала Инвест АД	692
Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	484
Холдинг Нов век АД	392
Св.Св.Константин и Елена Холдинг АД	374
Асенова Крепост АД	321
Сила Холдинг АД	311
Холдинг Варна А АД	268
Индустриален Холдинг България АД	209
Слънце Стара Загора	160
Аванс Терафонд АДСИЦ	140
ЧЕЗ Електро България АД	72
Българско Речно Плаване АД	30
Бенчмарк фонд имоти АДСИЦ	2
Оловно цинков комплекс АД	1
	18 644

6.1.2. Акции и права на емитенти от чужбина

Емитент	Държава	2013 ‘000 лв
Hewlett Packard Co.	САЩ	119
RWE AG	Германия	77
		<hr/> 196 <hr/>

6.2. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми

6.2.1. Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в България

	2013 ‘000 лв
ДФ Райфайзенбанк (България) фонд Ликвидност	1 042
ДФ Селект Баланс	857
ДФ Тексим България	604
ДФ Селект Дивидент	553
ДФ Реал Финанс Балансиран	356
ДФ Реал Финанс Високодоходен	353
ДФ Адванс Източна Европа	285
ДФ Капман Макс	182
ДФ Конкорд Фонд 2 Акции	180
ДФ Капман Капитал	159
ДФ ДСК Баланс	114
ДФ ДСК Растеж	106
ДФ Конкорд Фонд 1 Акции и облигации	98
ДФ Астра Комодити	75
ДФ Стандарт Инвестмънт Високодоходен	62
ДФ Адванс Инвест	21
ДФ Конкорд Фонд 3 недвижими	17
ДФ Стандарт Инвестмънт Балансиран	14
	<hr/> 5 078 <hr/>

Емитент	Емисия	Лихвен процент	Падеж	Държава	Вид валута	Номинал	Справедлива стойност 31.12.2013 ‘000 лв
Корпоративни облигации в чужбина							
Sberbank	XS0848530977	5.125%	29.10.2022 г.	Русия	USD	750 000	1 026
Commerzbank AG	DE000CB83CF0	7.750%	16.03.2021 г.	Германия	EUR	300 000	709
Raiffeisen Bank International	XS0981632804	6.000%	16.10.2023 г.	Австрия	EUR	300 000	608
VTB Bank	XS0842078536	6.950%	17.10.2022 г.	Русия	USD	400 000	591
							2 934
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни							
Montenegro Republic	XS1003271399	6.190%	09.12.2016 г.	Черна гора	EUR	700 000	1 388
Republic of Belarus	XS0529394701	8.750%	03.08.2015 г.	Беларус	USD	700 000	1 042
Republic of Albania	XS0554792670	7.500%	04.11.2015 г.	Албания	EUR	500 000	1 029
Montenegro Republic	XS0614700424	7.250%	08.04.2016 г.	Черна гора	EUR	250 000	536
							3 995
Общински облигации в чужбина							
City of Kyiv 2016	XS0644750027	9.375%	11.07.2016 г.	Украйна	USD	900 000	1 232
Municipality Finance	XS0590075999		15.02.2016 г.	Финландия	EUR	500 000	988
City of Kyiv 2015	XS0233620235	8.000%	06.11.2015 г.	Украйна	USD	400 000	530
							2 750

За определянето на справедливите стойности към 31.12.2013 г. на всички Други дългови ценни книжа, с изключение на облигациите на „Асенова Крепост” АД, „Астера Г“ ЕАД, Финанс Консултинг АД, „Балканкар Заря” АД, „Велграф Асет Мениджмънт” АД, Холдинг Варна“ АД, „Холдинг Нов Век” АД, „Техноимпортекспорт” АД и Montenegro Republic с ISIN XS1003271399 е използвана техника за оценка – по текущи пазарни цени съгласно правилата на ПОАД, а за останалите (изброени по-горе) - метод на дисконтираните парични потоци.

6.4. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в Наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ,

6.4.1. Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата

6.5. Банкови депозити

Банка	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	2013
				‘000	‘000 лв
Уникредит Булбанк АД	2.60%	27.03.2014 г.	BGN	1 200	1 208
Юробанк И Еф Джи България АД	4.00%	19.12.2014 г.	EUR	600	1 175
Юробанк И Еф Джи България АД	4.00%	22.12.2014 г.	EUR	540	1 058
МКБ Юнионбанк АД	3.00%	04.04.2014 г.	BGN	1 033	1 040
МКБ Юнионбанк АД	3.00%	11.04.2014 г.	BGN	1 000	1 007
Юробанк И Еф Джи България АД	5.55%	02.01.2014 г.	BGN	700	740
Уникредит Булбанк АД	2.60%	04.04.2014 г.	BGN	727	731
					6 959

7. Вземания

	2013	2012
	‘000 лв	‘000 лв
Вземания, свързани с инвестиции, брутно	789	323
Обезценка от предходни години	(27)	-
Обезценка от текущата година	(90)	(27)
Вземания, свързани с инвестиции	672	296
Други вземания	-	53
	672	349

Към 31 декември 2013 г. вземанията, свързани с инвестиции, се състоят от:

- дивиденди от „Кепитъл Мениджмънт“ АДСИЦ в размер на 46 хил. лв. обезценени до 44 хил. лв.;
- вземане по главница и лихви по облигации на „Хлебни изделия Подуяне“ АД в размер на 265 хил. лв., обезценени до 212 хил. лв.;
- вземане по главница и лихви по корпоративни облигации на „Балканкар Заря“ АД в размер на 28 хил. лв., обезценени до 26 хил. лв.;
- вземане по главница и лихви по корпоративни облигации на „Брос холдинг“ АД в размер на 200 хил. лв., обезценени до 151 хил. лв.;
- вземане от лихви по корпоративни облигации на „Асенова Крепост“ АД в размер на 39 хил. лв., обезценени до 37 хил. лв.;
- вземане по лихви по ценни книжа на „Abengoa SA“ в размер на 2 хил. лв.;
- дивиденди от „Hewlett Packard Co“ в размер на 1 хил. лв.;
- дивиденди от RWE AG в общ размер на 1 хил. лв.;

- вземане по главница и лихва по корпоративни облигации на „Холдинг Нов Век” АД в размер на 198 хил. лв.; и
- вземане от лихви по корпоративни облигации на „Magyar Telekom“ АД в размер на 9 хил.лв., обезценени до 0 лв.

8. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2013 ‘000 лв	2012 ‘000 лв
Парични средства по разплащателни сметки	2 103	696
	2 103	696

Парите и паричните еквиваленти, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	2013 ‘000 лв	2012 ‘000 лв
Банкови депозити до три месеца	1 948	1 186
Парични средства по разплащателни сметки	2 103	696
Краткосрочни инвестиции	1 043	451
	5 094	2 333

9. Нетни активи в наличност за доходи

	2013 ‘000 лв	2012 ‘000 лв
Индивидуални партии	75 142	65 073
Резерв за гарантиране на минимална доходност	90	85
Нетни активи в наличност за доходи към края на периода	75 232	65 158

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2013	2012
	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ
Към началото на периода	65 158	53 033
Постъпили осигурителни вноски	8 543	8 192
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОАД	3 768	3 308
Общо увеличение от осигурителни вноски	12 311	11 500
Доход от инвестиране средствата на фонда	4 020	4 654
5% такса за обслужване	(427)	(410)
1% инвестиционна такса	(691)	(586)
Такса за прехвърляне	-	(6)
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(133)	(174)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(170)	(158)
Средства преведени в НОИ	(1 234)	(640)
Средства преведени в бюджета	-	(10)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(3 602)	(2 045)
Общо намаление, свързано с осигурителни вноски	(6 257)	(4 029)
Към края на периода	75 232	65 158
	2013	2012
Осигурителни вноски	% от	% от
	вноската	вноската
За сметка на осигурителя	100%	100%
	100%	100%
	2013	2012
Осигурени лица	Брой	Брой
I категория труд	1 518	1 606
II категория труд	29 082	28 331
	30 600	29 937

Информация за осигурените лица, напуснали фонда през 2013 година и причината за напускането е представена в таблицата:

Причина за напускане на Фонда	I категория	II категория
	труд Брой	труд Брой
Смърт на осигуреното лице	2	87
Върнати в НОИ	27	327
Прехвърлени в друг ППФ	65	1 158
По реда на чл.172 от КСО	3	81

10. Задължения по репо сделки

	2013	2012
	‘000 лв	‘000 лв
Задължения:		
- Корпоративна търговска банка АД	-	2 952
	<u>-</u>	<u>2 952</u>

Затворени към края на периода репо-сделки са:

- с дата на отваряне 13.12.2012 г. и дата на затваряне 14.01.2013 г., обезпечение по сделката е ДЦК емисия BG 2040210218 с номинал 900 хил.евро; и
- с дата на отваряне 20.12.2012 г. и дата на затваряне 21.01.2013 г., обезпечение по сделката е ДЦК емисия BG 2040210218 с номинал 400 хил.евро.

11. Печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно са свързани с финансови активи класифицирани като държани за търгуване.

	2013	2012
	‘000 лв	‘000 лв
Печалби от промяна в справедливата стойност	45 483	26 040
Загуби от промяна в справедливата стойност	(43 779)	(23 600)
Печалби от продажба на финансови активи	137	110
Загуби от продажба на финансови активи	(10)	(21)
Платени комисионни на инвестиционни посредници	(14)	(28)
Приходи от лихви	2461	2 195
Приходи от дивиденди	81	112
Разходи за лихви	(16)	(49)

	2013 ‘000 лв	2012 ‘000 лв
Положителни валутно-курсови разлики	2 056	2 308
Отрицателни валутно-курсови разлики	(2 329)	(2 390)
Приходи от възстановяване на обезценки	-	4
Обезценка на вземания	(90)	(27)
Други приходи от дейността	1	-
	3 981	4 654

12. Удръжки и такси за ПОАД

Видове такси	Размер на таксите съгласно Правилника на Фонда	2013 Стойност на таксата ‘000 лв	2012 Стойност на таксата ‘000 лв
Такса за обслужване на дейността	5% от вноските	427	410
Такса прехвърляне	20 лв. от сумата по индивидуалната партида	-	6
Инвестиционна такса	1%	691	586
		1 118	1 002

13. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПОАД „ЦКБ – Сила” АД.

13.1. Сделки с ПОАД „ЦКБ – Сила”

Видове такси	Такси от осигурителни вноски	Инвести- ционна такса върху актива	Общо
	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
Към 31.12.2012 г.	13	55	68
Преведени към ПОАД	(404)	(681)	(1 085)
Начисления към ПОАД	427	691	1 118
Към 31.12.2013 г.	36	65	101

13.2. Разчети с ПОАД „ЦКБ – Сила”

	2013 ‘000 лв	2012 ‘000 лв
Задължения за:		
- такса за обслужване	36	13
- инвестиционна такса	65	55
	101	68

14. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

15. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

16. Политика по управление на риска

16.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица които се управляват от ПОАД в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират съгласно утвърдената от ПОАД и Фонда инвестиционна политика. Вследствие на използването на финансови инструменти Фонда е изложен на различни видове риск които ПОАД управлява. Най-значимите финансови рискове на които е изложен Фонда са пазарен риск кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск като от особено значение са процедурите за управление на рисковете механизмите за поддържането им в приемливи граници оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда се извършва от ПОАД и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- Риск мениджър - извършва оперативна дейността по измерване мониторинг управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2013 г. са 83.14% от активите на Фонда. Подобно развитие би довело до отчитане на загуби от последваща оценка и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Друг основен риск на който е изложено Фондът е лихвеният. Предвижданията на ръководството на ПОАД е че в краткосрочен и средносрочен план няма да бъде извършено намаление на лихвените равнища.

Инвеститорите във Фонда са изложени на нисък валутен риск поради факта че всички активи, притежавани от Фонда, са деноминирани основно в лева и евро и до 10% от активите в USD.

Според вижданията на ПОАД Фондът е редуцирал кредитния риск (риск от невъзможност на издателя на ценни книжа да изгълни своите парични задължения) до минималното чрез извършвания кредитен анализ диверсификацията на инвестициите наблюденията на събитията и тенденциите в икономическите и политическите условия. Въпреки това няма сигурност че тези действия ще предотвратят загуби възникнали от кредитен риск.

От началото на дейността си Фондът не е сключвал хеджиращи сделки чрез деривативни финансови инструменти.

Пазарният риск на който е изложен Фонда вследствие на използването на финансови инструменти е риск по-конкретно свързан с риск от промени във валутния курс, лихвен риск и ценови риск.

16.1.1. Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство. За намаляване на пазарния риск ПОАД се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор икономическа структура или емитент.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2013 г. предвид характера структурата и обема на инвестициите не е преценено като необходими и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация ПОАД се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

16.1.2. Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Към датата на приемане на финансовия отчет България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което ПОАД не разполага с информация.

Валутният риск измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута, различна от Лев и Евро, като процент от нетните активи на фонда. Към 31 декември 2013 г. нетната експозиция в щатски долари е 9.69% от нетните активи на Фонда.

За да намали валутния риск Фондът следи паричните потоци, които не са в български лева. Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от ПОАД, е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута различна от евро, поради което и нетните валутните курсови разлики са незначителни.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева, са както следва:

31.12.2013 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щатски долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	2 103	-	-	2 103
Срочни депозити	4 726	2 233	-	6 959
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	2 718	-	2 718
Корпоративни облигации	-	9 240	-	9 240

31.12.2013 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щатски долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Корпоративни облигации в чужбина	-	1 317	1 617	2 934
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	2 953	1 042	3 995
Акции и права	18 644	-	-	18 644
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	4 718	285	75	5 078
Акции и права в чужбина	-	77	119	196
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	240	-	240
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	14 166	2 671	16 837
Общински облигации в чужбина	-	988	1 762	2 750
Инвестиционни имоти	2 967	-	-	2 967
Вземания	44	627	1	672
Общо активи	33 202	34 844	7 287	75 333

31.12.2012 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щатски долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	694	-	2	696
Срочни депозити	9 672	499	1 186	11 357
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	3 617	-	3 617
Корпоративни облигации	-	10 068	-	10 068
Корпоративни облигации в чужбина	-	824	761	1 585
Дългови ценни книжа,		1230	-	1230

31.12.2012 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щатски долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
издадени или гарантирани от трети страни				
Акции и права	16 616	-	-	16 616
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	3 945	267	88	4 300
Акции и права в чужбина	-	90	61	151
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	263	-	263
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	-	12 088	451	12 539
Общински облигации в чужбина	-	978	1 575	2 553
Инвестиционни имоти	2 854	-	-	2 854
Вземания	84	264	1	349
Общо активи	33 865	30 188	4 125	68 178

16.1.3. Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Фонда не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на ПОАД. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл.т. на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОАД използва метода на модифицираната дюрация да измери лихвения риск, свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОАД анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

При нарастване на лихвите с 1.0% стойността на портфейла от дългови ценни книжа се понижава с 1 630 924.55 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 4.33. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 4.22.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

31.12.2013 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	по тарифа	2 103	-	2 103
Срочни депозити	от 2.60 до 5.55	6 959	-	6 959
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	5.75	2 718	-	2 718
Корпоративни облигации	от 5.00 до 11.00	9 240	-	9 240
Корпоративни облигации в чужбина	от 5.125 до 7.75	2 934	-	2 934
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 6.190 до 8.75	3 995	-	3 995
Акции и права	-	-	18 644	18 644
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	5 078	5 078
Акции и права в чужбина	-	-	196	196
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	240	240
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавни членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	от 4.00 до 6.875	16 837	-	16 837
Общински облигации в чужбина	от 0 до 9.375	1 762	988	2 750

31.12.2013 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Инвестиционни имоти	-	-	2 967	2 967
Вземания	-	-	672	672
Общо активи		46 548	28 785	75 333

31.12.2012 г.	Лихвен процент	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	-	696	-	696
Срочни депозити	от 0.50 до 5.55	11 357	-	11 357
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	5.75	3 617	-	3 617
Корпоративни облигации	от 5.00 до 11.00	10 068	-	10 068
Корпоративни облигации в чужбина	от 5.125 до 11.00	1 585	-	1 585
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 7.25 до 7.50	1 230	-	1 230
Акции и права	-	-	16 616	16 616
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	4 300	4 300
Акции и права в чужбина	-	-	151	151
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	263	263
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	от 2.875 до 6.50	12 539	-	12 539
Общински облигации в чужбина	от 0 до 9.375%	1 575	978	2 553
Инвестиционни имоти	-	-	2 854	2 854
Вземания	-	-	349	349
Общо активи		42 667	25 511	68 178

16.1.4. Ценови риск

Основния ценови риск, на който е изложен Фондът е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Фонда.

ПОАД измерва ценовия риск на инвестициите чрез приложимия за съответния пазар количествен метод - историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение за период един месец. При невъзможност за прилагане на този метод се използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции, като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

16.1.5. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Дружеството осъществява управлението на риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Кредитният рейтинг на инвестиции на Фонда е представен в следващата таблица:

Ценна книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
ДЦК	BG2040210218	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	RO1114DBE010	BB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	SI0002103164	Ba1	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0292653994	Ba1	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0371163600	BB+	S&P

Ценна книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0625388136	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0632248802	Ba1	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0645940288	BB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0972758741	BB+	S&P
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0847086237	Ba1	Moody's
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0864511588	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US445545AJ57	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0954674312	BB+	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0997000251	BB+	S&P

Цена книга	Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
ЕИБ			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	US900123AY60	BBB-	Fitch
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	XS0219724878	AAA	Fitch
City of Kyiv 2015	XS0233620235	B-	Fitch
City of Kyiv 2016	XS0644750027	B-	Fitch
Commerzbank AG	DE000CB83CF0	BB+	Fitch
Raiffeisen Bank	XS0981632804	Baa3	Moody's
VTB Bank	XS0842078536	Ba1	Moody's
Sberbank	XS0848530977	Baa3	Moody's
Republica of Belarus	XS0529394701	B-	S&P
Republic of Montenegro	XS0614700424	BB-	S&P
Republica Albania	XS0554792670	B	S&P

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2013 ‘000 лв.	2012 ‘000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи държани за търгуване	69 591	64 279
Пари и парични средства	2 103	696
Кредити и вземания	672	349
	72 366	65 324

Ръководството на Фонда е извършило обезценка към 31 декември 2013 г. в размер на 90 хил. лв., както следва:

- 2 хил. лв. по дивидент от Кешитъл Мениджмънт АДСИЦ
- 48 хил. лв. по главница и лихва на „Бросс Холдинг” АД.
- 2 хил. лв. по лихва на „Балканкар Заря” АД
- 2 хил. лв. по лихва на „Асенова Крепост” АД
- 27 хил. лв. по лихва на „ХЛЕБНИ ИЗДЕЛИЯ - ПОДУЯНЕ” АД
- 9 хил. лв. по лихва на „НТС Magyar Telecom”

Ръководството на ПОАД счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

В следващите таблици е представен анализ на матуриретна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31.12.2013 г.	До 3 м.	3 м.-6 м.	6 м.-1 г.	1 г.-5 г.	Над 5 г.	Без матурирет	Общо
	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ
Парични средства в каса и банка	2 103	-	-	-	-	-	2 103
Срочни депозити	1 948	2 778	2 233	-	-	-	6 959
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	-	2 718	-	2 718
Корпоративни облигации	1 043	-	1 383	5 811	1 003	-	9 240
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	-	-	2 934	-	2 934
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	-	3 995	-	-	3 995
Акции и права	-	-	-	-	-	18 644	18 644
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	5 078	5 078
Акции и права в чужбина	-	-	-	-	-	196	196
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	-	-	-	-	-	240	240
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или	-	1 424	-	9 540	5 873	-	16837

31.12.2013 г.	До 3 м.	3 м.-6 м.	6 м.-1 г.	1 г.-5 г.	Над 5 г.	Без матуритет	Общо
	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ
държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки							
Общински облигации в чужбина	-	-	-	2 750	-	-	2 750
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	2 967	2 967
Вземания	672	-	-	-	-	-	672
Общо активи	5 766	4 202	3 616	22 096	12 528	27 125	75 333

31.12.2012 г.	До 3 м.	6 м.-1 г.	1 г.-5 г.	Над 5 г.	Без матуритет	Общо
	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ	‘000 ЛВ
Парични средства в каса и банка	696	-	-	-	-	696
Срочни депозити	1 186	9 470	701	-	-	11 357
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	3 617	-	3 617
Корпоративни облигации	-	-	8 351	1 717	-	10 068
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	381	1 204	-	1 585
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	1 230	-	-	1 230
Акции и права	-	-	-	-	16 616	16 616
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	4 300	4 300
Акции и права в чужбина	-	-	-	-	151	151
Акции и дялове на	-	-	-	-	263	263

31.12.2012 г.	До 3 м.	6 м.-1 г.	1 г.-5 г.	Над 5 г.	Без матуритет	Общо
	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
колективни инвестиционни схеми в чужбина						
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ	451	-	3 148	8 940	-	12 539
Общински облигации в чужбина	-	-	2 553	-	-	2 553
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	2 854	2 854
Вземания	349	-	-	-	-	349
Общо активи	2 682	9 470	16 364	15 478	24 184	68 178

Дружеството извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Дружеството очаква предстоящите плащания в срок от една година да са в размер на 6 млн.лв., а концентрацията на пенсионните плащания към осигурени лица се очаква да настъпи след 12 години на база на актюерското предположение, че 47% от осигурените лица ще придобият право на пенсия след 12 години.

16.2. Анализ на ликвидния риск

ПОАД и Фондът следват задълженията за ликвидност, произтичащи от раздел III на Наредба № 10/26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителното дружество и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОАД следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

ПОАД наблюдава и измерва ликвидния риск на база историческите входящи и изходящи парични потоци и изготвяната ежедневно пет-дневна прогноза за паричните потоци, свързани с дейността. На база на този анализ, ПОАД определя минимален праг на ликвидни парични средства и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица от лицето отговорно за управлението на риска и лицето от специализираната служба за вътрешен контрол, определено да следи за спазване на изискванията на Наредба № 10/26.11.2003 г. на КФН. Отговорните лица са Изпълнителните директори, инвестиционния консултант и Съвета по инвестициите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички текущи пасиви на Фонда са нелихвоносни и са с остатъчен матуритет до 1 месец.

16.3. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2013 '000 ЛВ	2012 '000 ЛВ
Финансови активи		
Финансови активи, държани за търгуване (отчитат се по справедлива стойност в печалбата или загубата)	69 591	64 279
Парични средства	2 103	696
Кредити и вземания	672	349
Финансови пасиви		
Кредити и вземания	101	3 020

17. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОАД по отношение управлението на нетните активи са:

- Постигане на оптимална доходност съобразна с поемането на минимална до средна степен на риск за осигурените лица;
- Спазване на нормативните изисквания
- Поддържане на висока ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от „Мениджър инвестиции“ (финансов анализатор) и инвестиционния консултант на ПОАД в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на специализирана служба “Вътрешен контрол”, Риск мениджър и активното взаимодействие с Дирекция “Финансово счетоводна” съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОАД.

18. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа), е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар, се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел измененията в МСФО 7, в сила от 1 януари 2009, което изисква Фондът да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките. Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основани на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдаема пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3. За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2013:

	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 2 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Групи финансови активи държани за търгуване			
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 718	-	2 718
Корпоративни облигации	5 209	4 031	9 240
Корпоративни облигации в чужбина	2 934		2 934
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	2 607	1 388	3 995
Акции и права	18 644	-	18 644
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми	5 078	-	5 078
Акции и права в чужбина	196	-	196
Акции и дялове на колективни инвестиционни схеми в чужбина	240	-	240
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	16 837	-	16 837
Общински облигации в чужбина	2 750	-	2 750
Общо групи финансови активи държани за търгуване	57 213	5 419	62 632

19. Събития след края на отчетния период

Между датата на Отчета за нетни активи в наличност за доходи и датата на одобрението от Управителния съвет за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригиращи и некоригиращи събития.

20. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2013 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Управителния съвет на 04 март 2014 г.